

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کولہ آلب

پیل - ۱ صافی - ۱۴
نسخہ سی ۱۰ غروشدہ

آبونہ شراٹلی

سنہ لکی : ۵۰۰
آئی آبان : ۲۰۰
غروشدہ

ادارہ خانہ سی

دیاریگر

حکومت دائرہ سندھ

ولایت مطبعہ سی

ظفرایا : دیاریگر

کوچوگہ مجموعہ

ہفتہ دہ بر چیقار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجموعہ در

۳۳۸ سنہ ایلول

پازار ابرتسی

۱۲ محرم سنہ ۳۴۱

مصاحبہ :

انساندہ کی فیضلرک منشای

دورندہ مالک اولدی ؟ و رقابیلرک جرئوماری
ابتداءً هانکی شائیدہ باش توستردی ؟
مطلقا ، هر فیلسوفک و سؤالره کند
یستمہ منہ آورہ بر جواب واردہ . انسانک
تکاملہ کون = اوزہ ولوزیق ، حیا ،

انسانی یاراتجی قدرلرہ مالک کورن
قیاس و قار ، طبیعیدرک اولدہ کی مامہلک
بہیندہ آمینہ چالشمشاردی . انسان .
روحندہ کی استقلال و حریتہ ، قلبندہ کی
فضیلت اشقیافارینہ تکاملنک عیبا هانکی

روحي ، احتمای دورلردن بگمش اولد بقدن ،
انساده کی تمایلرک جرثومه لری ده یا مادی
شایدنه ، یا خود حیاتی ، روحی ، احتمای
شایدنلرک ریسنده باشلامش اولاق لازم
کایر . او حالده ، فیلسوفلری ، انساده کی
قالی قدرقلرک منشائی ایضاح نقطه نظرندن
دورت انموزجه آیره بیلیرز :

۱۰. برنجی زمهره کونیاتجی فیلسوفلردر .
بوتلر ، انساده کی حریتله فضیلتک منشائی ،
نا جانمزم مادهک جزء لایعجزاسنه قادر
چیقاریرلر . بوفیلسوفلر آراننده فکری
کک واضح اولانلر ، لایینچ ، شوپنهاور ،
آلفرد فویه در .

۱۱. لایینچ ، جانی اولسون ، جانمزم
اولسون . مادهک جزء لایعجزالری بر
کوچوک روحدن عبارت کوریهوردی .
بو کوچوک روحلرده ، انساده کی بوتون
قالی ملکه لرک ، بوتون فضیلتی تمایلرک
تقماری موجوددی . شعورک وجدانک ،
ارادهک اک بسیط شکللری ، مادهک اک
بسیط عنصرلرک باطنی تشکیل ایدیوردی .
لایینچ ، بو کوچوک روحلره « موناډ »
آدینی وریوردی . بوفیلسوفه کوره ،
مادهک ایچ دزی روحدی . بو مادهک
« هپ روحیاتی » یان بېشېزم ، نامی

و برابیر . ماده ، روحک برنجاسی اولونجه ،
مادهک لایعجزالری ده روحک لایعجزالری
اولاق لازم کلری ؟ ایشته ، لایینچ ،
مادهک باطنی اولان بسیط روحلرک لایعجزالری
بوتون دولای ، آحاد روحیه ماسنه اوله رقی
« موناډ » آدینی وریمشدی . بو کلمهک
لسانزده کی قارشیلی واحد تعیری اوله بیایر .
« شوپنهاور » کوره ، روحک اک
دین تمایلی اراده اولد بقدن ، مادهک
ایچ بوزی ده « اراده » در . ماده ده کی
هر حرکت ، هر فوت کیزی بر ارادهک
نجایسیدر . آلفرد فویه ده ارادهک
اک بسیط شکلی آرا برقی بونی « اشته »
« بولور » بنه عالیه ، بوفیلسوفه نظر آ ،
بوتون موجودات « اشته » کک نجایلریدر .
مثلا ، بوکسکن بیراقیلان برطاشک ارضه
« دوغور دوشه » سی « شوپنهاور » ، طاشک
« اراده » ، « فویه » ، طاشک اشته
حل ایدیورلردی .

بوفیلسوفلره کوره ، هر واراق کندی
ایچین واردر ، یعنی کندی وارلقی کندی
ایچندن دوبار . بوسورتده ، بوتون
وارقلر ، روح ماهیتنده در . ماده ایسه ،
بوروحی وارقلرک دیشدن کورولوشیریدر .
معلومدرک دیشدر کورواوش باشقه
ایچین وارواقی دیکدر .

تجاس ابدیه من بر موجد بتدر . و تئاک .
 پروتوپلازما ، دینان ایلک جانلی ماده
 تشکل ائدی . شعور هی ایچینه من
 ایچیه آله یلک بر ظرف وجوده کلش
 اولدی . زیرا ، پروتوپلازماک ایچنده کی
 ماییت فحمله هی بره منقله = اسپاویزه
 کی اصفری بر تئیرله اتلاق ایتدیرمک
 و بویلا مملردن غایت شدد حرکتار و قوتلر
 اداع اتمک قابیلی ماده نك پوشکلده حصوله
 گئیدی . شعور بومنقله لری اصفرا منتهای
 درجه سنده برقبویاچیه باطالعق سایه سنده
 هم ماده نك بوز قوتلرینه حاکم اوله جقدی .
 همده کندیی ماده نك مقایزه لری آرا سنده
 اسارت دوشمیه جکی . زیرا ، شعور
 بر حریت مطلقه اولدنی حالدیه ،
 ماده بر اسارت مطلقه ایدی . پروتوپلازما
 ایچنده ماده ایلک شعورک محالیه ، حریت
 مطاقه ایلک اسارت مطاقه ک صاواشده
 ویکدی . و صاواشده کاه ماده ، کاه شعور
 غلبه پالاردی . ماده نك شعوره غلبه سندن
 نیاتلر وجوده کادی ، شورک ماده یه
 غلبه سندن حیوانلر تشکل ائدی . در حال
 بویکی چشید عضوتلر ، کندی آرا لرنده
 بر تقسیم اعمال وجوده تئیردیله . نیاتلر ،
 ماییت فحمله من عیارت اولان منقله لری

بواجتهاده نظراً . انسان تلقی .
 کائنات تلقی سینه تابدیر . چونکه ، کائناتک
 انک عمومی ، انک درین واراضده هانجی
 غایله وجوده ، انسانده اوقه موجوددره
 شوقار وارک بویلا ، کونی ، حیاتی ،
 روحی ، اجتماعی تکامللردن کچرینه .
 انسانده انک بونک شکلره اولاشمیشدر .
 بوفلسوفله کوره فلسفه نك مابعد الطبیعه نك
 حق اخلاقک اس الاهی . جهات تلقییه
 ندن ، یاخود کائناتک تفسیری ندن
 عبارتدر . ینیه . بونلره نظراً . طبیعت
 فوق الطبیعه بر اهیت اسناد ایدیلر .
 انسانک فوق البشرکی ابضاح ایدیله من .
 ۲۵ . ایکنجی زمره حیاتیاتی فیلوسوفلردر .
 بونلر ، جاننر ماده یه هیچ اهیت ویره زلر .
 جاننر ماده یی غایله میخایک قانولرینه
 تابع کوردرلر ، بالکنز جانلی ماده ده .
 بالکنز حیانه معجزوی بر اهیت اولدیفه
 قاندرلر . بوزمه نك انک کوزک غونه یی
 در برغشون در . برغشون کوره
 حیوانی اولسون نباتی اولسون . بوتون
 حیاتی موجودلر ، روحی موجودلردر .
 زنده حیات وارسه ، اوراده شعور
 ایلک حادیه وادیر . شعور و بارانجی ،
 فقط غایت نلک اولدی ایچین ماده ایلک

اعمال ايمانك ايشى اوموزلرته آلدیلار .
 حیوانلرده روحانی بومباری غذا سورقنده
 نباتدن آلحق کندی عضویتلری داخلنده
 یاغلاقی سوریلنه تودلو حرکتلر وجوده
 کتیرمک اقتدارینه مالک اولایلار . شعور ،
 یاکنز ، طفیل اولان نذل عضویتلرده
 او بودی . حرکت ایدوبده یاشایان
 عضویتلرده اوبانیق قالدی . نباتلر ،
 همومیتله طوبراغک طفیللریدرلر . چونکه ،
 غدرلری آراق اوزره حرکت ایتمزلر ،
 طوبراقده ، هواده ندولورلر . اونکه
 یاشارلر . بوسیله ، بکا دو قوتنه ، کی
 برقاچ نبات مستثنا اولقی اوزره بوتون
 نباتلرده شعور اوپومش برالدردر .
 حیوانلرک طفیل اولایانلرند ایه اویانیقده
 شعور ، حیوانلرک بالخاصه ایکی شعبه سنده :
 حشرات ایله فقاریده بویوک برانکشافه
 مظهر اولدی . حشراتن آریلرله قاریخیلرده
 و -وق طبیعی ، نلک غارقلی بدرجه سی .
 فقاریه دنده انسانده ذهن ، لک الیوکساک
 مرتبه سی حصوله کتیردی .

• کورولیورکه برغسونه نفراً ، انسان
 تلقیمی ، حیات تلقیسه مستنددر .
 یوفلسوف ، حیات ، فوق الطبیعه برماهیت
 اسناد ائمک سوریلدرکه انسانده یاراتچی
 بر قدرت اولدینی ایضاح ایتدی .

۳ • اوجونجی زمره روحانی
 فیلسوفلردر . بونلرجه ، شعور یاکنز
 روحه منحصردر . انسانک فیضاریده
 یاکنز روحده موجوددر . نه ماده ده ،
 نهده حیاده شعردن ، حافظه دن ،
 اراده دن برار یوقدر . بوزمره نلک روحنده
 ماعلانی مقوللر ، ماعلانی مأموریلر
 وارددر . منبغی حواسک تجربه لرندن
 آلامش اولان بوقبای فکرلر واراده لر
 روحک فوق الطبیعه ماهیته دلالت ایدرلر .
 فقط ، لاینینج ماده نلک ، برغسون حیوانک ،
 فوق الطبیعه لکنی اثبات ایدمیدی کی ،
 قانتده روحک فوق الطبیعه برماهیت مالک
 اولدینی اثبات ایدمیدی . بوزمره لرک ایکی
 اولکیلری شعورک ساحه سی آشاغی دوعرو
 کیشله تکه اوغراشدیلر . حالوک شعورک
 ساحه سی بالکس بوقارییه دوعرو ،
 روحی شائینک فوقنده بولونان اجتماعی
 شائینته دوعرو بوکسانمک لازمدی .

۴ • دوردنجی زمره ، اجتماعی
 فیلسوفلردر . بونلر عالی حادثه لری سافل
 حادثه لرله ایضاحه چالیشادیلار . شائینتارک
 مرنوعی کندی حادثه لرله ایضاح اولونه .
 بیله بکنه قائل اولدیلارنن عالی حادثه لرله
 ایضاحه چالیشدیلار . یوفلسوفلر ، انسانک

کلیه . مفکوره لر ، اجتماعی غایانلر ائمانده
طبیعی برصورتده وجوده کلن اجتماع
شأنیناردر . انسانک ، بشریت فوقه
چیمه می ، اجتماعی حیثدن بومفکوره لر
آلمسی رایسنددر . کورویوزکه انسانک
فوق البشر لکنی ، فوق الطبیعه براسمه
مراجعت اتمکمزین ، تمایله مثبت و علم
برصورتده ایضاح ایدن بالکمز اجتماعات
علمیدر . اجتماعیاتدن دوخان فلسفه ، آیا نلر
بالکمز صاغلام عاماره باصان ، الری ای
بوکسک واک کوزل مفکوره لر اولاشا
اک موصرو واک ابی فلسفه در .

ضیا کولک آلب

تورک دولتنک تکاملی

۱۱

خاقانلق

شیمدی به قدار سایدیمز تورک جیبتلری ، تورک
اولکلرینک جغرافی بنیه کوره تشکل اتمشده ،
امکی تورک ، وزقیرلرله چوریلش واحه لرده ،
اوطورورلردی . بو واحلر (بورد) ،
بوزقیرلر (چول) دیرلردی ، مرواحده
متعدد ابرماقار بو اووردی . هرایماغک
بوینده بر (بوی) اقامت ادردی ، بر

ممنوی فضا لری اجتماعی حیثله ماشلامشدر
قناعتده درلر ، انسان ، اجتماعی حیثک
خارجنده بشره در . بشر ، اجتماعی حیثی
یاسا بوق مفکوره لر صاحب اولونجه انسانه
ماهق انتساب ایدی بشر نوعدن بشریات
عامی تحت اندر که حیوانات هلمک بر فصلدن
هبارلر . سامغز دمه انسانه کلمسیله بشره
کلمسی آراسنده بودرین فرق موجوددر .
بر آدم ، عضویه اویدرق حیوانی تمایله
تابع اولدینی زمان ، بشریت مقتضایدر
دیرز . حاله بوک ، بریمسندن مفکوره لر
رحایت اتمه نی ایستدیکمز وقت ، انسانینک
مقتضای ایضا ایت دیرز . انسان فیضلرک
بدیمی و اخلاقی تربیلر واسطه به سلیقه
حاله کتیر بله منه ، انسانیات = له زومانیته ،
انسانجیاق = هومانیزما ، آدلری ویریلر
اوروپا لیر ، بوتربیه یونان ولاتین
ادیاتلرندن آدلری ایچین ، بوادیاتلرک
تدریسنده عینی آدلری وریورلر انساندن
عالی بر اصوله بحث ایدن مجتمعه اجتماعات
قلمی وریلر . اجتماعات عامنه نظر آ ،
انسانک فوق البشر اولمسی ، بشرک ،
بالکمز حیاتی وروسی تمایله مالک بر مخارق
اولمسندن ، انسانکسه بونلر دن فضله اوله رق
اجتماعی فیضلرده مالک بولونمسندن ایباری